

ΟΙ ΑΓΙΟΙ ΚΑΙ ΤΑ ΧΑΡΙΤΟΒΡΥΤΑ ΛΕΙΨΑΝΑ ΤΟΥΣ

Στην Ορθόδοξη Εκκλησία δίνουμε μεγάλη σημασία στην ύπαρξη των αγίων, γιατί αυτοί ενώθηκαν με το Χριστό, είναι τα πραγματικά μέλη του Σώματος του Χριστού και ζούν τη ζωή Του. Η αγιότητα είναι ο σκοπός της ζωής του ανθρώπου, η προοπτική του, η κλήση του, όπως επανειλημμένα τονίζεται στην Αγία Γραφή. *«Τούτο γαρ το θέλημα του Θεού, ο αγιασμός ημών».* Και, *«κατά τον καλέσαντα ημάς άγιον, και αυτοί άγιοι εν πάση αναστροφή γεννήθητε, διότι γέγραπται, άγιοι γίνεσθε ότι εγώ άγιος ειμί».*

Αν αυτός είναι ο στόχος και το όραμα που δέτει η εκκλησία για τον άνθρωπο, το αντίθετο επιχειρεί ο κόσμος, για την αντίστροφη πορεία αγωνίζεται «ο άρχων του κόσμου τούτου». Και βλέπουμε παντού να προβάλλεται το κακό και η αμαρτία

με όλες της τις μορφές. π.χ. Τα μέσα μαζικής ενημέρωσης, ο τύπος, συναγωνίζονται στην προβολή του κακού, της αμαρτίας, του σκανδάλου και γενικά του πεπρωκότος ανθρώπου. Απ' αυτά άλλωστε εξαρτάται η ακροαματικότητα και η κυκλοφορία τους. Παντού προβάλλεται το έγκλημα, η απάτη, η βαρβαρότητα, η παλιανθρωπιά. Πρότυπα ζωής έγιναν ο λεφτάς, ο καταφερτζής, ο πανούργος, ο «πιετυχημένος», ο βολεμένος.

Αντίθετα με τον κόσμο, ο οποίος «εν τω πονηρώ κείται», η εκκλησία του Χριστού προβάλλει τον «ανιστάμενο», άνθρωπο, τον θεωμένο, τον Άγιο. Τον άγιο φέρνει ως πρότυπο ζωής, την αγιότητα δείχνει ως προοπτική. Δεν είναι τυχαίο ότι η εκκλησία μας κάθε μέρα γιορτάζει και προβάλλει κάποιον ή κάποιους αγίους. Όλη η λατρεία της είναι διαποτισμένη από

Έκδοση: Ιερά Μονή Σαγματά
Τ.Θ. 115
Τ.Κ. 322 00 ΘΗΒΑ
Τηλ.: 2262 0 24183
Fax.: 2262 0 24509

Εκτύπωση: ΟΜΙΛΟΣ FORUM ΑΕΒΕ
Μεσογείων 539, 153 44 Αγ. Παρασκευή
Τηλ.: 210 60 00 035, 210 63 95 143

αγιολογικούς ύμνους. Χιλιάδες ακολουθίες συντέθηκαν και αμέτρητοι ύμνοι γράφτηκαν για να τιμηθούν οι άγιοι, οι φίλοι του Θεού και συνάμα, οι αυθεντικοί, οι γνήσιοι άνθρωποι. Και αυτές οι γιορτές, οι ακολουθίες, οι υπέροχοι ύμνοι, τι άλλο είναι παρά μία κλήση για να πλησιάσουμε τους αγίους, να τους γνωρίσουμε, να πάρουμε μαθήματα αγιότητας και να προσπαθήσουμε να τους μιμηθούμε;

ΤΙ ΕΙΝΑΙ ΕΝΑΣ ΑΓΙΟΣ

Σε πολλούς χριστιανούς ή μη, υπάρχει μία σύγχυση για το τι είναι ένας άγιος. Τα κριτήρια είναι λαθεμένα και η εικόνα που έχουν στο νού τους είναι κακέκτυπη. Γι' αυτό κριάζονται κάποιες διασαφήσεις.

A. Πρώτ' απ' όλα πολλοί νομίζουν πως άγιος είναι ένας μεγάλος άνθρωπος, που διέπρεψε σε κάποιον τομέα. Έτσι τον τοποθετούν δίπλα σε τόσους «μεγάλους» που διέπρεψαν κάπου, έκαναν έντονη την παρουσία τους, σφράγισαν την εποχή τους κι έγραψαν ιστορία. Όμως η εκκλησία έχει άλλα κριτήρια και γι' αυτό υπάρχει μία τεράστια διαφορά, ένα χάσμα μέγα. Άλλο άγιος, άλλο μεγάλος. Ο άγιος είναι πέρα για πέρα αληθινός άνθρωπος. Δεν φοβάται κανένα, γιατί όλους τους αγαπάει και «η αγάπη έξωβάλλει τον φόβον». Ο μεγάλος, ο φημισμένος, φοβάται τους πάντες, γιατί δεν αγαπάει. Ο άγιος, ακόμη, δεν φοβάται κανένα γιατί δεν έχει να κρύψει τίποτα, ενώ ο μεγάλος έχει να κρύψει πολλά. Ο

άγιος όσο κονύτερα κοιτάζεται, τόσο περισσότερο κερδίζει. Οι σπουδαίοι και οι τρανοί του κόσμου τούτου, δεν ανέχονται το πλησίασμα, το κοίταγμα από κοντά. Φαυερώνουν πράγματα, που τους γκρεμίζουν απ' τα ψηλώματα, που έστησαν οι ίδιοι για τον εαυτό τους.

Οι άγιοι λοιπόν, δεν είναι μεγάλοι; Για τα κριτήρια του κόσμου, όχι. Για την εκκλησία, ναι. Για τον κόσμο μεγάλος σημαίνει τον ικανό που μπορεί να συνθλίψει, να πληγώσει, να κτυπήσει τον άλλο, να πατήσσει επί πτωμάτων για να ανέβει. Μεγάλος για την εκκλησία είναι ο άγιος, δηλαδή, ο ελάχιστος, ο ευαίσθητος, ο ταπεινός, ο αγαπών, που δέχτηκε τη χάρη του Θεού και είναι ανίκανος να κάνει το κακό στον άλλον, ανίκανος να τον πληγώσει. Και ικανός να υποφέρει, να υπομένει, να σταυρώνεται, να πεθαίνει αυτός, για να ζούν, να προκόβουν, να χαίρονται και να σώζονται οι άλλοι. Είναι αυτοί που δυσιάζονται για όλους τους άλλους, για το σώμα του Χριστού, την εκκλησία.

B. Ακόμη, πολλοί έχουν την εντύπωση ότι άγιος είναι ο αναμάρτητος, ο αλάθητος. Κι εδώ υπάρχει σύγχυση. Οι μεγάλοι και οι τρανοί του κόσμου τούτου, είναι, ή μάλλον κατάφεραν να φαίνονται αλάθητοι και αναμάρτητοι. Σε κάθε λάθος τους, σε κάθε αποτυχία τους, καταβάλουν προσπάθεια να πείσουν τους πάντες ότι αυτό είναι το σωστό. Φοβούνται την παραδοχή του λάθους για να μην γκρεμιστεί το είδωλό τους, για να μη χαλάσει το «ίματζ» που με τόσο επιμέλεια έφτιαξαν κι έτσι εκπέσουν

στα μάτια των άλλων. Γι' αυτό και συνεχώς απομακρύνονται και κρατούν «αποστάσεις ασφαλείας» από τους άλλους. Ο άγιος όμως δεν φοβάται κάτι τέτοιο. Γνωρίζει πολύ καλά ότι άγιος δεν σημαίνει αναμάρτητος, αλάθητος, αλλά μετανοών. Γι' αυτό και οι άγιοι δεν ντρέπονταν να αποκαλύψουν τον αμαρτωλό εαυτό τους, δεν δίσταζαν να μιλήσουν για τις πτώσεις και τα λάθη τους. Αυτό έδινε κουράγιο στους αδελφούς τους και βοηθούσε στο πλησίασμα μεταξύ τους.

Γ. Με τα κοσμικά κριτήρια πολλοί θεωρούν πως άγιος είναι ο φτασμένος, ο πετυχημένος, ο δοξασμένος κατά κόσμο, όπως όλοι οι «μεγάλοι» και φημισμένοι. Όλοι δαιμάζουν τον «μεγάλο», δηλαδή αυτόν που έχει χρήμα, ανέσεις, διπλώματα, θέσεις, αξιώματα, κοινωνική επιφάνεια, δόξα. Όμως τι σχέση έχουν όλ' αυτά με τον άγιο; Για κάθε άγιο πλούτος του είναι η πτωχεία, άνεση η κακοπάθεια, θέση και αξίωμα η θυσιαστική διακονία, δόξα του η ταπείνωση και η περιφρόνηση από τους μεγάλους. Με άλλα λόγια, κάθε άγιος ήταν ένας σταυρωμένος, διωγμένος, περιφρονημένος, δηλαδή αποτυχημένος κοινωνικά. Δεν έφερε πάνω του κοσμικά παράσημα, αλλά «τα στίγματα του Κυρίου Ιησού».

Ο ΑΠ. ΠΑΥΛΟΣ ΣΚΙΑΓΡΑΦΕΙ ΤΗΝ ΖΩΗ ΤΩΝ ΑΓΙΩΝ

Αυτή τη πραγματικότητα της μαρτυρικής ζωής των αγίων σκιαγραφεί

με τον καλύτερο τρόπο ο απ. Παύλος στα δύο αποσπάσματα που παραθέτουμε από τις επιστολές του προς τους Κορινθίους. Στο πρώτο περιγράφει τη ζωή των αγίων Αποστόλων, ζωή θυσίας, περιπέτειας, μαρτυρίου και έσχατης περιφρόνησης. «*Δοκώ γάρ ότι ο Θεός ημάς τους αποστόλους εσχάτους απέδειξε ως επιθανάτιους, ότι θέατρον εγεννηθμεν τω κόσμω, και αγγέλους και ανθρώπους. Ημείς μωροί διά Χριστόν, υμείς δε φρόνιμοι εν Χριστώ, ημείς ασθενείς, υμείς δε ισχυροί, υμείς ένδοξοι, ημείς δε άτιμοι. Άχρι της άρτι ώρας και πεινώμεν και διγώμεν και γυμνητεύομεν και κολαφιζόμεθα και αστατούμεν και κοπιώμεν εργαζόμενοι ταις ιδίαις χερσί. Λοιδορούμενοι ευλογούμεν, διωκόμενοι ανεχόμεθα, βλασφημούμενοι παρακαλούμεν, ως περικαθάρματα του κόσμου εγενήθημεν, πάντων περίηγμα έως άρτι». Δηλαδή, «*μου φαίνεται πως ο Θεός σ' εμάς τους αποστόλους έδωσε την ελεεινότερη θέση, σαν να είμαστε καταδικασμένοι να πεθάνουμε στο στάδιο. Γιατί γίναμε θέαμα για τον κόσμο, για αγγέλους και γι' ανθρώπους; Εμείς παρουσιαζόμαστε μωροί για χάρη του Χριστού, ενώ εσείς είστε σοφοί χάρη στο Χριστό, εμείς είμαστε αδύναμοι, ενώ εσείς είστε δυνατοί, εμείς είμαστε περιφρονημένοι, ενώ εσείς είστε τιμημένοι! Ως αυτή την ώρα πεινάμε, διγάμε, γυρνάμε με κορβέλια, ξυλοδαρμένοι, από τόπο σε τόπο χωρίς σπίτι, και μοχλούμε να ζήσουμε δουλεύοντας με τα ίδια μας τα χέρια. Στους εμπαιγμούς απαντάμε με κα-**

λά λόγια, στους διωγμούς με υπομονή, στις ουκοφαντίες με λόγια φιλικά. Καταντήσαμε σαν τα σκουπίδια όλου του κόσμου, ως αυτή την ώρα θεωρούμαστε τα αποβράσματα της κοινωνίας» (Α΄ Κορ. 4, 9-13).

Στο δεύτερο απόσπασμα περιγράφει τη δική του ζωή, προδιαγράφοντας και τη ζωή των περισσότερων αγίων. «*Εν κόποις περισσοτέρως, εν πληγαίς υπερβαλλόντως, εν φυλακαίς περισσοτέρως, εν θανάτοις πολλάκις, υπό Ιουδαίων πεντάκις τεσσαράκοντα παρά μίαν έλαβον, τρίς εραβδίσθην, άπαξ ελιθάσθην, τρίς εναυάγησα, νυχθήμερον εν τω βυθώ πεποιήκα, οδοιπορίαίς πολλάκις, κινδύνους ποταμών, κινδύνους ληστών, κινδύνους εκ γένους, κινδύνους εξ εθνών, κινδύνους εν πόλει, κινδύνους εν ερημία, κινδύνους εν θαλάσση, κινδύνους εν γευδαδέλφοις, εν κόπω και μόχθω, εν αγρυνίαίς πολλάκις, εν λυμώ και δίψει, εν νηστείαίς πολλάκις, εν γύχει και γυμνότητι, χωρίς των παρεκτός ή επισύστασίς μου η καθ΄ ημέραν, η μέριμνα πασών των εκκλησιών. Τις ασθενεΐ, και ουκ ασθενώ; τις σκανδαλίζεται, και ουκ εγώ πυρούμαι; ει καυχάσθαι δεΐ, τα της ασθενεΐας μου καυήσομαι. Ο Θεός και πατήρ του Κυρίου ημών Ιησού Χριστού σΐδεν, ο ων ευλογητός εις τους αιώνας, ότι ου γεύδομαι. Εν Δαμασκώ ο εθνάρχης Αρέτα του βασιλέως εφρούρει την Δαμασκηνών πόλιν πιάσαι με θέλων, και διά θυρίδος εν σαργάνη εκαλάσθην διά του τείχους και εξέφυγον τας χείρας αυτού». Δηλαδή, «μόχθησα πιο πολύ, φυλακί-*

στηκα περισσότερες φορές, με χτύπησαν με αφάνταστη αγριότητα, κινδύνεγα πολλές φορές να θανατωθώ. Πέντε φορές μαστιγώθηκα από Ιουδαίους με τα τριάντα εννιά μαστιγώματα. Τρεις φορές με τιμώρησαν με ραβδισμούς, μία φορά με λιθοβόλησαν, τρεις φορές ναυάγησα, ένα μερόνυχτο έμεινα ναυαγός, κινδύνεγα σε ποτάμια, κινδύνεγα από ληστές, κινδύνεγα από τους ομογενείς μου Ιουδαίους, κινδυνεγα από τους εθνικούς, πέρασα κινδύνους σε πόλεις, κινδύνους σε ερημιές, κινδύνους στη θάλασσα, κινδύνεγα από ανθρώπους που υποκρίνονταν τους αδελφούς. Κόπιασα και μόχθησα πολύ, ξαγρύπνησα πολλές φορές, πείνασα, δίψασα, πολλές φορές μου έλειπε εντελώς το φαγητό. Ξεπάγιασα και δεν είχα ρούχα να φορέσω. Εκτός από τα άλλα είχα και την καθημερινή πίεση των εκθρών μου και τη φροντίδα για όλες τις εκκλησίες. Ποιανού η πίστη ασθενεΐ και δεν ασθενώ κι εγώ; Ποιος υποκύπτει στον πειρασμό και δεν υποφέρω κι εγώ; Αν πρέπει να καυχηθώ, θα καυχθώ για τα παθήματά μου. Ο Θεός και Πατέρας του Κυρίου Ιησού Χριστού - ας είναι ευλογημένο το όνομά του στους αιώνες - ξέρει ότι δε λέω γέματα. Στη Δαμασκώ, ο διοικητής-εκπρόσωπος του βασιλιά Αρέτα έβαλε φρουρούς σε όλη την πόλη για να με συλλάβει. Μέσα όμως από ένα άνοιγμα του τείχους με κατέβασαν με καλάθι και ξέφυγα από τα χέρια του». (Β΄ Κορ. 11, 23-33)

«ΤΙΜΗ ΑΓΙΟΥ, ΜΙΜΗΣΙΣ ΑΓΙΟΥ»

Οι άγιοι είναι ευλογία Θεού για τον κόσμο. Πρεσβεύουν γι' αυτόν, αλλά και παράλληλα δείχνουν στους ανθρώπους τον προορισμό τους, το σκοπό της ζωής τους, δηλαδή την αγιότητα. Όπως τονίζουν οι πατέρες, η αγιότητα επιτυγχάνεται διά της μίμησης του Χριστού, και δια της επαναλήψεως της ζωής των αγίων. Αυτή η μίμηση της ζωής των αγίων είναι η καλύτερη τιμή για τους αγίους.

Η εκκλησία, το Σώμα του Χριστού, έχει πολύ σωστά ονομαστεί «εργαστήριο» που δημιουργεί αγίους. Με την είσοδο μας στην εκκλησία, καλούμαστε στην αγιότητα, στην «καινή κτίση», στην θεανθρώπινη πολιτεία, στη νέα εν Χριστώ ζωή. Σκοπός της ζωής μας στην εκκλησία δεν είναι να γίνουμε «καλοί και χρηστοί πολίτες», «καλοί και ηθικοί άνθρωποι», τα «καλά παιδιά» όπως ακούμε, από τα παιδικά μας χρόνια. Ο Χριστός μας, οι άγιοι μας, μας δέχονται κοντά τους και μας προτρέπουν να τους μιμηθούμε. Να γίνουμε και μείς Άγιοι, να θεραπεύσουμε την άρρωστη φύση μας με τα ουράνια φάρμακα (άσκηση, Χάρη, μυστήρια). Να αναγεννηθούμε πραγματικά. Ακολουθώντας τη ζωή του Χριστού και των αγίων γινόμαστε «καλοί» και «ενάρετοι» όχι επιφανειακά, αλλά εσωτερικά πρώτα, στολισμένοι με τους καρπούς του Πνεύματος. Ο αγιασμός μας και όχι μια επιφανειακή ηθικοποιή-

ση μας είναι ο σκοπός της εκκλησίας μας.

ΟΙ ΒΙΟΙ ΤΩΝ ΑΓΙΩΝ

Ίσως κάτι τέτοιο να μας φαίνεται μακρινό και άπιαστο. Δεν έχουμε όμως παρά να ρίξουμε μια ματιά στους βίους των αγίων, για να δούμε πώς μπορεί να επιτευχθεί. Εκεί θα δούμε πως η αγιότητα δεν ήταν για κάποιες άλλες εποχές, ούτε για μια ορισμένη τάξη ανθρώπων. Η κλήση του Θεού είναι για όλους ανεξαίρετως. Πολύ ωραία γράφει ο π. Ιουσιίνος Πόποβιτς, μια αγία μορφή των ημερών μας. «*Εάν θέλετε, οι "Βίοι των Αγίων" είναι μια ιδιόμορφος ορθόδοξος Εγκυκλοπαιδεία. Εις αυτούς δύναται να εύρη κανείς όλα όσα χρειάζονται εις μίαν γυχήν πεντασμένην και διασασμένην διά την αιώνιαν Δικαιοσύνην και αιώνιαν Αλήθειαν μέσα εις αυτόν τον κόσμο, πεντασμένην και διασασμένην δια την θείαν αθανασίαν και την αιωνίαν ζωήν. Εάν διγιάς την πίστιν, θα την εύρης πλουσίαν εις τους "Βίους των Αγίων"* και θα χορτάσης την γυχήν σου με τροφήν διά την οποία ποτέ δεν θα ξαναπεινάσης. Εάν ποθής την αγάπην, την αλήθειαν, την δικαιοσύνην, την ελπίδα, την πραότητα, την ταπεινώσιν, την μετάνοιαν, την προσευχήν ή οποιανδήποτε αρετήν και άσκησιν, εις τους "Βίους των Αγίων" θα εύρης ένα πλήθος αγίων διδασκάλων διά κάθε άσκησιν και θα λάβης την βοήθειαν της χάριτος δια κάθε αρετήν. Εάν περ-

νάς μαρτύρια δια την πίστιν σου εις τον Χριστόν, οι "Βίοι των Αγίων" θα σε παρηγορήσουν και θα σε ενδαρύνουν, θα σε ενδυναμώσουν και θα σε αναπτερώσουν, ώστε τα μαρτύριά σου να μεταβληθούν εις χαράν. Είσαι εις οποιονδήποτε πειρασμόν; Οι "Βίοι των Αγίων" θα σε βοηθήσουν να τον νικήσης και τώρα και πάντοτε. Εάν πάλιν ευρίσκεσαι εις κίνδυνον από τους αοράτους εκθρούς της σωτηρίας σου, οι "Βίοι των Αγίων" θα σε οπλίσουν με την "πανοπλίαν του Θεού" (Εφ. 6, 11-13) και συ θα τους πολεμήσης και θα τους διαλύσης όλους, και τώρα και πάντοτε και εις όλην σου την ζωήν. Εάν εξάλλου ευρίσκεσαι εν μέσω ορατών εκθρών και διωκτών της Εκκλησίας του Χριστού, οι "Βίοι των Αγίων" θα σου δώσουν το θάρρος και την δύναμιν της ομολογίας, δια να ομολογήσιν άνευ φόβου τον μόνον αληθινόν Θεόν και Κύριον εις όλους τους κόσμους, τον Ιησούν Χριστόν, θα στέκης δια την αλήθειαν του Ευαγγελίου Του ακλόνητος μέχρι θανάτου, οποιουδήποτε θανάτου, και θα αισθανθής τον εαυτόν σου δυνατώτερον από κάθε θάνατον και από κάθε εκθρόν του Χριστού. Υποφέρων δια τον Χριστόν, θα αλαλάζης από χαράν, αισθανόμενος με όλον σου το είναι, ότι η ζωή σου ευρίσκεται εις τους ουρανούς, πέραν όλων των θανάτων, κρυμμένη σύν τω Χριστώ εν τω Θεώ. (Κολ. 3, 3)

Οι "Βίοι των Αγίων" δείχνουν πολυάριθμους αλλά πάντοτε βέβαιους δρόμους σωτηρίας, φωτισμού, αγιασμού, μεταμορφώσεως, χριστοποίησης, θεώσεως. Δείχνουν όλους τους

τρόπους με τους οποίους η ανθρωπίνη φύσις κατανικά την αμαρτίαν, την κάθε αμαρτίαν, πώς νικά το πάθος, το κάθε πάθος, πώς νικά τον θάνατον, τον κάθε θάνατον, πώς νικά τον δαίμονα, τον κάθε δαίμονα. Εδώ ευρίσκεται φάρμακον δια κάθε αμαρτίαν, και δια κάθε πάθος θεραπεία, από κάθε θάνατον ανάστασις, και από κάθε διάβολον απελευθέρωσις, από όλα μαζί τα κακά η σωτηρία. Δεν υπάρχει πάθος, δεν υπάρχει αμαρτία, που να μη υποδεικνύεται μέσα εις τους "Βίους των Αγίων" ο τρόπος με τον οποίον νικάται, νεκρώνεται, εκριζώνεται. Εις αυτούς φαίνεται ολοκάθαρα, ότι δεν υπάρχει πνευματικός θάνατος, εκ του οποίου δεν θα ήτο δυνατή η ανάστασις με την θεία δύναμιν του Αναστάσιου και Αναληφθέντος Κυρίου Ιησού, δεν υπάρχει βάσανον ή θλίψις ή στενοχώρια ή κακοπάθεια, την οποίαν ο Κύριος δια την εις Αυτόν πίστιν να μη μεταβάλλη βαθμηδόν ή δια μιάς εις μίαν ήμερον και κατανικτικήν χαράν. -Πώς γίνεται κανείς από αμαρτωλός δίκαιος; Ιδού, ότι έχομεν ένα πλήθος από συγκλονιστικά παραδείγματα μέσα εις τους βίους των αγίων! Πώς δύναται κανείς από ληστής, πόρνος, μέθυσος, άσωτος, φονεύς, μοιχός, να γίνει άγιος; Δι' αυτό θα εύρωμεν πάμπολλα παραδείγματα εδώ. Επίσης - πως από έναν φιλαυτον, φιλόζωον, ιδιοτελή, άπιστον, άθεον, υπερήφανον, φιλάργυρον, εμπαθή, ένα κακούργον, ένα διαφθαρμένον, οργίλον, πονηρόν, ύπουλον, χαιρέκακον, φθονερόν, κενόδοξον, φιλόδοξον, κακοή-

θη, άρπαγα και ανελεήμονα, πώς γίνεται ένας άνθρωπος του Θεού; Οι "Βίοι των Αγίων" θα μας το δείξουν και θα μας το εξηγήσουν.

Αλλ' επίσης εις τους "Βίους των Αγίων" έχομεν πάρα πολλά και θαυμαστά παραδείγματα διά το πώς ένας νέος γίνεται άγιος νέος, μία κόρη γίνεται αγία κόρη, πώς ένας γέρος γίνεται άγιος γέρος, πώς μία γερόντισσα γίνεται αγία γερόντισσα, πώς ένα παιδί γίνεται άγιο παιδί, πώς οι γονεείς γίνονται άγιοι γονεείς, πώς ένας υιός γίνεται άγιος υιός, πώς μια θυγατέρα γίνεται αγία θυγατέρα, πώς μία οικογένεια γίνεται αγία οικογένεια, πώς μία κοινωνία γίνεται αγία κοινωνία, πώς ένας ιερεύς γίνεται άγιος ιερεύς, πώς ένας επίσκοπος γίνεται άγιος επίσκοπος, πώς ένας βοσκός γίνεται άγιος βοσκός, πώς ένας γεωργός γίνεται άγιος γεωργός, πώς ένας βασιλεύς γίνεται άγιος βασιλεύς, πώς ένας εργάτης γίνεται άγιος εργάτης, πώς ένας δικαστής γίνεται άγιος δικαστής, πώς ένας δάσκαλος γίνεται άγιος δάσκαλος, πώς ένας καθηγητής γίνεται άγιος καθηγητής, πώς ένας στρατιώτης γίνεται άγιος στρατιώτης, πώς ένας αξιωματικός γίνεται άγιος αξιωματικός, πώς ένας κυβερνήτης γίνεται άγιος κυβερνήτης, πώς ένας γραμματεύς γίνεται άγιος γραμματεύς, πώς ένας έμπορος γίνεται άγιος έμπορος, πώς ένας μοναχός γίνεται άγιος μοναχός, πώς ένας οικοδόμος γίνεται άγιος οικοδόμος, πώς ένας ιατρός γίνεται άγιος ιατρός, πώς ένας τελώνης γίνεται άγιος τελώνης, πώς ένας μα-

θητής γίνεται άγιος μαθητής, πώς ένας επαγγελματίας γίνεται άγιος επαγγελματίας, πώς ένας φιλόσοφος γίνεται άγιος φιλόσοφος, πώς ένας επιστήμων γίνεται άγιος επιστήμων, πώς ένας πολιτικός γίνεται άγιος πολιτικός, πώς ένας υπουργός γίνεται άγιος υπουργός, πώς ένας πτωχός γίνεται άγιος πτωχός, πώς ένας πλούσιος γίνεται άγιος πλούσιος, πώς ένας δούλος γίνεται άγιος δούλος, πώς ένας δεσπότης γίνεται άγιος δεσπότης, πώς οι σύζυγοι γίνονται άγιοι σύζυγοι, πώς ένας συγγραφεύς γίνεται άγιος συγγραφεύς, πώς ένας καλλιτέχνης γίνεται άγιος καλλιτέχνης.

Η καθημερινή ανάγνωσις των βίων των αγίων είναι το κυριότερον και πιο αποτελεσματικό μέσο για την στήριξη της πίστεως μας. Μας υποδεικνύει δρόμους που θα ακολουθήσουμε. Θερμαίνει την καρδιά μας για να τους μιμηθούμε.

ΤΑ ΧΑΡΙΤΟΒΡΥΤΑ ΛΕΙΨΑΝΑ ΤΩΝ ΑΓΙΩΝ

Αν κανείς βρεθεί στο Άγιον Όρος ή σε κάποιο παλιό Βυζαντινό μοναστήρι, θα δει ότι το καθολικό (η κεντρική εκκλησία) του μοναστηριού είναι συνήθως βαμμένη με κόκκινο χρώμα. Κι αν ρωτήσει τους μοναχούς, θα του πουν, πως το κόκκινο αυτό χρώμα συμβολίζει το αίμα του Χριστού και των μαρτύρων. Δείγμα, ότι η εκκλησία μας δεν επεκτάθηκε με τα όπλα, τη βία, τη δύναμη, αλλά με το αίμα του Χριστού και των μαρτύρων.

Γι' αυτό και οι τάφοι των πρώτων μαρτύρων, είναι τα αρχαιότερα θυσιαστήρια. Πάνω στους τάφους των μαρτύρων τελούσαν οι πρώτοι χριστιανοί τη θ. ευχαριστία. Εκεί αργότερα άρχισαν να κτίζονται οι ναοί. Και μέχρι σήμερα τα εγκαίνια ενός νέου ναού γίνονται με την τοποθέτηση λειψάνων μαρτύρων κάτω από την αγία Τράπεζα. Έτσι η ορθόδοξη πίστη μας συνδέεται στενά με τα λείψανα των αγίων.

Ένας από τους πιο μεγάλους θησαυρούς που έχουμε ως Ορθόδοξος λαός είναι τα λείψανα των αγίων. Δεν υπάρχει επαρχία, πόλη, νησί, χωριό και Ναός ή μοναστήρι που να μην έχει λείψανα αγίων. Είναι πολύ χαρακτηριστικό ότι, όταν επισκεφθεί κανείς τα μοναστήρια του Αγίου Όρους, ή αλλού, θα διαπιστώσει ότι η μεγαλύτερη φιλοφρόνηση που θα του γίνει από τους μοναχούς είναι να του προσφέρουν να ασπαστεί τα ιερά λείψανα. Η παρουσία της Χάριτος του Θεού στα ιερά λείψανα εκδηλώνεται ποικιλοτρόπως. Άλλοτε με το άφθαρτο, άλλοτε με την ευωδία, άλλοτε με τη θαυματουργία και την αισθάνονται εκείνοι που διαθέτουν πίστη και καθαρές πνευματικές αισθήσεις.

Ο άγιος Γρηγόριος ο Παλαμάς γράφει ότι τα σώματα των αγίων με την έλευση της ακτίστου Χάριτος γίνονται μέλη του Σώματος του Χριστού και ναός του Παναγίου Πνεύματος. Μετά την κοίμησή τους, παρά το χωρισμό της ψυχής από το σώμα, δεν χωρίστηκε η χάρη του Θεού, αλλά παρέμεινε στα σώματά τους και έτσι έχουν εμφανή τα δείγματα της ενοι-

κούσης ενεργείας του Θεού. Ο ιερός Χρυσόστομος λέγει ότι οι δαίμονες, που είναι αληθινοί λήσταιροι, όταν βλέπουν τα σώματα των μαρτύρων, αμέσως δραπετεύουν και φεύγουν.

Όχι μόνον τα ιερά λείψανα των αγίων, αλλά και τα ενδύματα, ή τα αντικείμενα των αγίων είναι κι αυτά αγιασμένα. Όπως διαβάζουμε στις Πράξεις των αποστόλων η χάρη του Θεού διά της σκιάς του Αποστόλου Πέτρου καθώς επίσης και δια των μαντηλιών των Αποστόλων έκανε θαύματα. Αργότερα ο Θεός επιτελεί θαύματα με τα ενδύματα των αγίων, με το κόμα από τον τάφο τους, με τα προσωπικά τους αντικείμενα. Όλος ο χώρος αγιάζεται, όπου παραμένουν τα λείψανα των αγίων. Ο άγιος Βασίλειος τονίζει ότι τα λείψανα των αγίων «αγιάζουν μεν τον τόπον, αγιάζουν δε και τους εις αυτόν συνιόντας». Ο άγιος Ιωάννης ο Χρυσόστομος λέγει ότι και η σκόνη που είναι πάνω στα ιερά λείψανα είναι αγιασμένη και θαυματουργεί, και άλλος άγιος θα μας πει πως και ο αέρας που ακουμπά στα άγια λείψανα είναι αγιασμένος. Αυτά τα ιερά λείψανα είναι ασυγκρίτως πολυτιμότερα απ' όλους τους θησαυρούς του κόσμου. Πολύ ωραία ο ιερός Χρυσόστομος παρατηρεί: *«Όσα γαρ ουκ ισχύει πλούτος και χρυσίον, τοσαύτα ισχύει μαρτύρων λείψανα. Χρυσίον μεν γαρ ουτε νόσον απήλασε νόποτε, ουτε θάνατον εφυγάδενσε, μαρτύρων δε οστά αμφοτέρα ταύτα ειργάσατο».*

Όπου λοιπόν φυλάσσονται ιερά λείψανα, υπάρχει ιδιαίτερη ευλογία του Θεού. Συχνά οι ευλαβείς προ-

σκυνητές αντιλαμβάνονται ότι από τα ιερά λείψανα εκπέμπεται κάποια ιδιόμορφη και εξαιρετικά λεπτή και αισθητή σε όλους ευωδία. Είναι μία ένδειξη ότι ο άγιος ευαρέστησε το Θεό και ο Θεός τον τιμά, ότι ακούει τη δέησή του και τη μεσιτεία του. Ο πιστός πλησιάζοντας τα λείψανα των αγίων, έχει τη γεύση του παραδείσου. Κατανύσσεται και παροτρύνεται να γνωρίσει καλύτερα τον άγιο, να μελετήσει το βίο του να παραδειγματιστεί και να τον θέσει πρότυπο στη ζωή του.

Τέλος, τα ιερά λείψανα είναι η με-

γαλύτερη απόδειξη της νέας ζωής που έφερε στον κόσμο ο Χριστός. Γι' αυτό πρέπει να τα προσκυνούμε ευλαβικά, να τα ασπάζομαστε προσευχητικά, να ζητούμε τη βοήθεια των αγίων μας, να αγωνιζόμαστε στην πνευματική μας ζωή, γιατί η άκτιστη χάρη του Θεού ενεργεί και διά των λειψάνων των αγίων, ανάλογα με την πνευματική μας κατάσταση, και να φροντίζουμε, με όλους τους τρόπους που έχει η εκκλησία μας, να γίνουμε και εμείς άγιοι, δηλαδή να κάνουμε το σώμα μας ιερό λείψανο, με τη χάρη του Θεού.

